

Content and Structure of the Socio-communicative Competence of a Public Servant

UDC: 35.083:316.77

DOI: <https://doi.org/10.15421/152513>

Babachenko Nataliia

Assistant, <https://orcid.org/0000-0003-1674-1017>, natbabachenko@gmail.com

University of Customs and Finance (Dnipro, Ukraine)

Abstract

Relevance. The transformations in the public administration of Ukraine and the modernization of social and technological conditions for communication necessitate a revision of approaches to understanding the essence of a public servant's communicative competence, with a rationale for a more comprehensive understanding of it as socio-communicative competence.

The purpose. The aim of the research is to reveal the content and structure of a public servant's socio-communicative competence as a complex, multi-component phenomenon that is more relevant to the contemporary challenges facing the Ukrainian public administration system.

Results. The concepts of "communicative competence of a public servant" and "socio-communicative competence of a public servant" are differentiated based on the following aspects: the main goal of activity, which determines the need for a public servant to possess relevant competencies; the focus of the concept, context, and content of the concept. The components of socio-communicative competence are structured into content blocks according to the key processes of communicative activity: receptive, analytical, generative, and communicative.

Conclusions. Socio-communicative competence of a public servant is an integrated characteristic that includes a set of knowledge, abilities, skills, value orientations, and personal qualities that ensure effective, harmonious, and contextually adequate (technological and social) communication of this individual with various social groups and individuals in the process of performing their official duties within public administration. In this definition, the content of a public servant's socio-communicative competencies, in contrast to communicative competencies, is clarified with an emphasis on aspects such as: consideration of the social context and social groups, the specifics of public service, value orientations, working with socially significant information, responsibility, and the image of public service.

Keywords: public service, competence, components of competence, communication, communicative activity, social context, process approach

Зміст і структура соціокомунікативної компетентності публічного службовця

Бабаченко Наталія

Університет митної справи та фінансів (Дніпро, Україна)

Анотація

Актуальність. Трансформації публічного управління України, модернізація соціальних і технологічних умов здійснення комунікації потребують перегляду підходів щодо розуміння сутності комунікативної компетентності публічного службовця з обґрунтуванням більш комплексного її розуміння як соціокомунікативної.

Метою дослідження є розкрити зміст і структуру соціокомунікативної компетентності публічного службовця як комплексного багатокomпонентного явища, що є більш відповідним сучасним викликам до української системи публічного управління.

Результати. Розмежовано поняття «комунікативна компетентність публічного службовця» та «соціокомунікативна компетентність публічного службовця» з огляду на такі аспекти: основна мета діяльності, що зумовлює потребу володіння публічним службовцем відповідними компетентностями; фокус поняття, контекст, зміст поняття. Компоненти соціокомунікативної компетентності структуровано за змістовими блоками відповідно до ключових процесів комунікативної діяльності: рецепційний, аналітичний, генеративний, комунікативний.

Висновки. Соціокомунікативна компетентність публічного службовця – це інтегрована характеристика, що включає сукупність знань, умінь, навичок, ціннісних орієнтацій та особистісних якостей, які забезпечують ефективну, гармонійну, адекватну технологічному та соціальному контекстам публічного управління комунікацію цієї особи з різними соціальними групами та індивідами в процесі виконання її службових обов'язків. У цьому визначенні зміст соціокомунікативної компетентності публічного службовця, на відміну від комунікативної компетентності, уточнено з акцентом на аспектах: урахування соціального контексту та соціальних груп, специфіки публічної служби, ціннісних орієнтацій, роботи із суспільно значущою інформацією, відповідальності та іміджу публічної служби.

Ключові слова: публічна служба, компетентність, компоненти компетентності, комунікація, комунікативна діяльність, соціальний контекст, процесний підхід

Стаття надійшла / Article arrived: 11.02.2025

Схвалено до друку / Accepted: 28.03.2025

Вступ.

Період 2014 – 2024 років став часом глибоких трансформацій у системі публічного управління України. Протягом цього часу було досягнуто значних успіхів у сферах децентралізації системи публічної влади, розвитку цифрового урядування, реформування державної служби та служби в органах місцевого самоврядування. Водночас залишаються невирішеними окремі проблеми, особливо у сфері боротьби з корупцією та реформування державного управління у цілому. Істотні корективи до поступального процесу здійснення реформ внесла повномасштабна військова агресія рф.

У цих умовах різко зросла актуальність проблематики, пов'язаної з різними аспектами комунікативної діяльності публічних службовців. Розвиток систем цифрового урядування, необхідність ефективної взаємодії з громадянами онлайн, актуалізували навички ефективної комунікації у цифровому середовищі. Реформи, спрямовані на підвищення прозорості та підзвітності влади, сформували запит на більшу відкритість і готовність публічних службовців до відкритого діалогу з громадськістю, уміння налагоджувати партнерські відносини, враховувати різні точки зору та ефективно вирішувати конфліктні ситуації як в офлайн-овому, так і онлайн-овому комунікативному просторі.

Реформи, спрямовані на боротьбу з корупцією, загострили важливість етичної поведінки та доброчесності в комунікації публічних службовців як під час їх службової діяльності, так і в інформаційних взаємовідносинах з представниками різних соціальних груп як приватних осіб. Умови воєнного стану актуалізували вимоги щодо медіаграмотності публічних службовців, вправного володіння навичками критичного аналізу інформації, що циркулює у мінливому і здебільшого агресивному комунікативному просторі, її інтерпретації, використання, грамотного та оперативного інформування громадськості з питань безпекового характеру.

Таким чином, **актуальність теми** цього дослідження пов'язана з потребою перегляду підходів щодо розуміння сутності комунікативної компетентності публічного службовця з обґрунтуванням більш комплексного її розуміння як соціокомунікативної.

Мета статті – розкрити зміст і структуру соціокомунікативної компетентності публічного службовця як комплексного багатокомпонентного явища, що є більш відповідним сучасним викликам до української системи публічного управління.

Методи дослідження. Під час виконання цього дослідження ми спиралися на системний та процесний методологічний підходи та використовували метод включеного спостереження. З позицій системного підходу сформовано розуміння змісту соціокомунікативних компетентностей, що дозволяє розглядати комунікативну діяльність публічних службовців у цілісній єдності з її соціальним середовищем. Процесний підхід застосовано під час визначення структури соціокомунікативних компетентностей, а саме у розрізі основних процесів комунікації – отримання, аналітичного опрацювання інформації, створення та передачі нового повідомлення. Метод включеного спостереження, який було використано під час роботи авторки в органах місцевого самоврядування та органах державної влади, дозволив виявити основні чинники, що зумовлюють потребу більш широкого погляду на сутність комунікативної діяльності публічних службовців та потребу формування у них саме соціокомунікативних компетентностей.

Аналіз попередніх досліджень і публікацій. Це дослідження ґрунтується на результатах попередніх наукових розвідок з питань професіоналізації державної служби та служби в органах місцевого самоврядування, зокрема, дослідженнях щодо професійних компетентностей публічних службовців, визначення критеріїв та показників оцінювання рівня сформованості цих компетентностей тощо. Серед цієї тематики особливо увагу ми приділили роботам щодо змісту, структури, підходів з формування та розвитку комунікативної компетентності в процесі професійної діяльності та підвищення кваліфікації публічних службовців.

Останнім часом праці українських науковців такої тематики охоплюють питання: лідерських компетентностей кандидатів на посади публічної служби, що включають комунікативні навички; ціннісні орієнтації службовців, що впливають на стиль їх комунікації; медіаційної компетентності фахівців у сфері публічного управління та адміністрування, що необхідна для вирішення конфліктів; застосування проектного підходу в організації комунікативного процесу у публічному управлінні, що забезпечує чітку та структуровану комунікацію; комунікації в контексті розвитку цифрових компетентностей публічних службовців тощо (Грабовенко, 2023; Грень, & Грибко, 2021; Пасемко, & Гуторова, 2024; Соколова, 2024; Халецький, & Новицька, 2024; Хребтій, 2024a; Хребтій, 2024b).

Також українські науковці й надалі звертаються до проблематики щодо сутності комунікативної компетентності державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування, демонструючи при цьому іноді різні підходи.

Н. Грабовенко розглядає комунікативну компетентність як структуроване утворення, що включає сукупність знань і вмінь, особистісних якостей суб'єктів спілкування, які формують їх комунікативну поведінку, адекватну цілям, сферам і умовам взаємодії. При цьому авторка зазначає, що актуальним є зміщення акцентів на формування у державних службовців системного мислення та оволодіння технологіями управління інформаційно-комунікаційними процесами та процесами цифровізації (Грабовенко, 2023, с. 20). Л. Корнута виокремлює сутнісно-змістові ознаки комунікативної компетентності державних службовців. Ця компетентність є:

1) сукупністю знань державного службовця про норми і правила ведення комунікації (зокрема, діалогу, суперечки, переговорів, медіації);

2) здатністю державного службовця застосувати у спілкуванні із колегами, представниками інших державних органів або органів місцевого самоврядування, юридичними особами та фізичними особами способи взаємодії, навички роботи у групі, володіння різними ролями (зокрема, керівника, підлеглого), делегування повноважень;

3) сукупністю знань та навиків державного службовця проявляти комунікацію через:

а) складення документів;

б) підготовку аналітичних оглядів, довідок, висновків на основі аналізу та реферування текстів документів або опрацювання інших даних;

в) монологічне та діалогічне (полілогічне) мовлення фахового спрямування;

г) організацію офіційних заходів, адміністративне спілкування тощо;

г) моделювання комунікативної поведінки державного службовця залежно від робочої ситуації;

д) обрання та застосування державним службовцем різних комунікативних стратегій для досягнення позитивного результату (Корнута, 2024, с.757). У цих двох визначеннях більшою мірою взято до уваги технологічний аспект комунікативної діяльності службовця.

Б. Никитюк розглядає комунікативну компетентність як таку, що має складну багаторівневу структуру і охоплює різноманітні елементи та компоненти, уміння та навички, що складають інтегративну структуру,

де всі компоненти пов'язані між собою у складній взаємодоповнюючій системі. Цими компонентами, на думку Б. Никитюка, є:

1) мотиваційний, що визначає напрям та інтенсивність зусиль, які особа приділяє своєму професійному розвитку, саморозвитку у сфері комунікації та взаємодії з громадськістю;

2) когнітивний компонент, який охоплює сприйняття, усвідомлення, мислення та розуміння інформації, а також розуміння мовних структур, семантики та синтаксису, навички ефективного використання мовних засобів для чіткого та логічного висловлювання думки;

3) операційно-технологічний, що включає уміння виявляти емпатію, адаптувати спосіб спілкування до контексту та працювати в команді;

4) особистісно-поведінковий, який розвиває особистісні якості, такі як терпимість, відкритість до нових ідей і культурних різноманітностей, що важливий для побудови довірливих стосунків та ефективної комунікації;

5) рефлексія, що полягає в усвідомленні власної комунікативної діяльності, здатності до самоаналізу і самовдосконалення, врахування отриманих відгуків для їх подальшого використання (Никитюк, 2024, с. 134). У цьому визначенні, на наш погляд, йдеться більше про власне соціально-психологічні аспекти комунікації й відповідні компетентності службовця.

До цього підходу також тяжіє В. Мареніченко зазначаючи, що комунікативна компетентність керівника в системі публічного управління передбачає розвиток у нього умінь:

1) давати соціально-психологічний прогноз комунікативної ситуації, в якій відбуватиметься спілкування;

2) соціально-психологічно програмувати процес спілкування, спираючись на своєрідність комунікативної ситуації;

3) «вживатися» у соціально-психологічну атмосферу комунікативної ситуації;

4) здійснювати соціально-психологічне керування комунікативними процесами. Також комунікативна компетентність, як складова комунікативного потенціалу, передбачає: знання норм і правил спілкування, володіння психотехніками й технологією комунікації в цілому (Мареніченко, 2021, с. 26 – 27).

Поняття «професійна соціально-комунікаційна компетентність» щодо публічного управління використовує група дослідників у значенні «здатність здійснювати різні види комунікації (внутрішньої та зовнішньої) та здатність розвивати персоналізовану соціальну роль «управлінець» в організації (з усіма її

територіальними підспільнотами), забезпечуючи встановлення та підтримку ефективної взаємодії з усіма учасниками комунікаційного процесу (Василенко та ін., 2025, с. 257). Цей підхід дійсно найбільшою мірою зорієнтований на урахування соціальних факторів комунікації в публічному управлінні, але при цьому апелює лише до окремих чинників.

Отже, аналіз результатів останніх досліджень щодо змісту комунікативної компетентності свідчить, що окреслена нами проблематика справді є малодослідженою та потребує глибокого вивчення.

Результати дослідження.

Вихідним припущенням нашого дослідження є те, що явища, означені поняттями «комунікативна компетентність публічного службовця» та «соціокомунікативна компетентність публічного службовця», хоча й мають багато спільного, проте їх відрізняє істотна відмінність. Вона полягає у широті охоплення означуваного з відсутністю у першому випадку та наявністю у другому акценту на соціальному контексті комунікації. Виокремимо основні аспекти, що розрізняють, за нашими оцінками, ці два поняття.

1. Основна мета діяльності, що зумовлює потребу володіння публічним службовцем відповідними компетентностями. Суто комунікативна діяльність має за мету забезпечення ефективного обміну інформацією для виконання службових обов'язків, налагодження взаємодії з громадянами, колегами та представниками інших органів влади. За визначенням в «Енциклопедії державного управління», комунікація в публічному управлінні є процесом обміну інформацією органів державної влади й органів місцевого самоврядування між різними інституціями суспільства (суб'єктами комунікації), а також обміну інформацією всередині органу влади (Енциклопедія державного управління, 2011, с. 273).

Соціокомунікативна діяльність спрямована не лише на ефективний обмін інформацією, але й забезпечення гармонійної та результативної взаємодії публічного службовця з суспільством, колегами та представниками інших інституцій з урахуванням соціальних і культурних особливостей, що сприяє підвищенню довіри до влади та ефективному виконанню службових обов'язків в інтересах суспільства (державна служба) чи територіальної громади (служба в органах місцевого самоврядування). Зокрема, В. Різун розглядає соціальні комунікації як систему суспільної взаємодії, що включає визначені шляхи, способи, засоби, принципи

встановлення і підтримання контактів на основі професійно-технологічної діяльності, що спрямована на розробку, провадження, організацію, удосконалення, модернізацію відносин у суспільстві, які складаються між різними соціальними інститутами, де, з одного боку, у ролі ініціаторів спілкування найчастіше виступають соціальнокомунікативні інститути, служби, а з іншого – організовані спільноти, соціальні групи. Ці комунікації є соціально маркованими, бо передбачають взаємодію з соціально визначеними групами людей (Різун, 2012). І хоча це визначення справді вказує на широкий простір соціальних комунікацій, утім, на нашу думку, В. Різун у своєму визначенні все ж звужив коло комунікацій у суспільстві, обмежившись публічними комунікаціями, і залишивши поза увагою приватні комунікації між окремими громадянами, які почасти також є достатньо значущими. Також слід уточнити, що взаємовідносини, спілкування тут відбувається не між інститутами як системами соціальних зв'язків і норм, а між інституціями як соціальними групами.

2. Фокус поняття. Комунікативна компетентність публічного службовця передбачає суто здатність ефективно передавати та отримувати інформацію, налагоджувати контакт, чітко висловлювати свої думки, слухати та розуміти співрозмовника. Соціокомунікативна компетентність публічного службовця крім того, що включає в себе компетентність комунікативну, також акцентує увагу ще й на соціальному контексті комунікації, врахуванні соціальних норм, цінностей, культурних особливостей і психологічних аспектів взаємодії.

3. Контекст. Комунікативну діяльність публічних службовців слід розглядати у розрізі технологічного та соціального контекстів. Технологічний контекст стосується власне умов здійснення комунікації – трансформації ідеї у повідомлення, «запакованого» у певну знакову форму, трансляції повідомлення відповідним комунікативним каналом до адресата, «розпаковування» ним цього повідомлення, розуміння, прийняття чи відторгнення надісланої ідеї, здійснення зворотного зв'язку. Соціальний контекст стосується встановлених правил або неписаних норм щодо здійснення комунікації (зокрема, етичних), різних аспектів ідентичності комунікантів, таких як стать, етнічна приналежність, політична орієнтація, віросповідання та конфесійна приналежність, ставлення та/або приналежність до певних соціальних груп тощо. Також цей контекст включає попередню історію та тип стосунків, які склалися між суб'єктами комунікації, мету

спілкування для кожного, фізичний та емоційний стан кожного з цих суб'єктів. З цього випливає, що для повноти розуміння усіх тих умов комунікативної діяльності, в яких знаходяться чи можуть знаходитися публічні службовці, потрібно враховувати одночасно обидва ці контексти, що зумовлює потребу в оперуванні поняттям «соціокомунікативна компетентність» як більш точним для описаного комбінованого соціотехнологічного контексту комунікації публічних службовців.

4. Зміст поняття. Основні складові комунікативної компетентності – це володіння мовами, уміння чітко та структуровано формулювати повідомлення усно та письмово, навички активного слухання та розуміння, здатність використовувати різні канали комунікації (вербальні, невербальні, письмові, цифрові), уміння вести діалог, дискусію, переговори, здатність долати комунікативні бар'єри. Соціокомунікативна компетентність, крім усіх зазначених вище складових, також має включати: здатність розуміти соціальні сигнали, емоційний стан співрозмовника, його потреби та інтереси (те, що називають терміном «соціальна чутливість»), уміння співпереживати та розуміти почуття інших людей (емпатія), здатність з повагою ставитися до різних соціальних груп, культур, думок і переконань (толерантність), здатність конструктивно вирішувати конфліктні ситуації, враховуючи соціальні наслідки, уміння ефективно спілкуватися з представниками різних культур, враховуючи їхні особливості, дотримання моральних норм і принципів у процесі комунікації (етика спілкування), здатність налагоджувати позитивні відносини та викликати довіру у громадян і колег, уміння аналізувати та реагувати на соціальні запити та настрої, враховувати громадську думку.

Таким чином, істотна відмінність між цими поняттями полягає в тому, що комунікативна компетентність охоплює знання, уміння і навички переважно щодо технологічної сторони обміну інформацією, а соціокомунікативна компетентність включає в себе цю технологічну сторону та значно розширює її завдяки врахуванню соціального контексту спілкування, міжособистісних відносин, культурних відмінностей та етичних норм.

Очевидно, не випадково у європейській практиці навчання дорослих та підвищення кваліфікації нині все частіше розглядають саме це більш широке поняття – «соціокомунікативні компетентності» (Sozial-kommunikative Kompetenz, 2023). Так, соціальні та комунікативні навички й компетентності відповідно до Європейського класифікатора навичок,

компетенцій, кваліфікацій та професій (ESCO) і розробленого на цій основі багатомовного глосарію «Термінологія європейської політики у сфері освіти та професійної підготовки» розглядаються разом як здатність позитивно та продуктивно взаємодіяти з іншими і демонструються через ефективну й емпатичну передачу ідей, узгодження власних цілей і дій з цілями та діями інших, пошук шляхів розв'язання розбіжностей, побудову довіри та врегулювання конфліктів, забезпечення добробуту та прогресу інших, управління діяльністю та лідерство. Вони є однією з шести категорій наскрізних навичок ESCO і складаються з п'яти кластерів: спілкування, підтримка інших, співпраця в командах та мережах, лідерство, дотримання етичного кодексу поведінки (Cedefop, 2024). Таким чином, поєднання соціальних і комунікаційних навичок і компетентностей в одній категорії наскрізних навичок в ESCO свідчить про доцільність виокремлення саме соціокомунікативної компетентності публічного службовця.

З урахуванням зазначених вище характеристик нами сформульовано таке визначення поняття «соціокомунікативна компетентність публічного службовця»: інтегрована характеристика, що включає сукупність знань, умінь, навичок, ціннісних орієнтацій та особистісних якостей, які забезпечують ефективну, гармонійну, адекватну технологічному та соціальному контекстам публічного управління комунікацію цієї особи з різними соціальними групами та індивідами в процесі виконання її службових обов'язків.

Компоненти соціокомунікативної компетентності ми пропонуємо структурувати за змістовими блоками відповідно до ключових процесів комунікативної діяльності, а саме: сприйняття вже наявних у соціокомунікативному просторі ідей, текстів, дискурсів; аналіз, що охоплює низку процедур з цілеспрямованого добору й опрацювання отриманих ідей, текстів і дискурсу; генерування, тобто створення нових повідомлень різного типу; трансляцію, а саме передавання повідомлення у просторовому й часовому вимірі (Бабаченко, 2021). Відповідно доцільно виокремити:

1) рецепційний блок компонентів соціокомунікативної компетентності, які свідчать про здатність публічного службовця ефективно сприймати та інтерпретувати інформацію з різних джерел соціокомунікативного простору;

2) аналітичний блок, що відображає здатність публічного службовця обробляти отриману інформацію, здійснювати її цілеспрямований добір та аналіз для подальшого використання в комунікації;

3) генеративний блок компонентів, які відповідають здатності публічного службовця самостійно створювати ефективні та доречні у певній ситуації комунікативні продукти;

4) комунікативний блок, який демонструє здатність публічного службовця ефективно передавати створені повідомлення різними каналами комунікації.

Запропонована структура дозволяє комплексно розглянути соціокомунікативну компетентність публічного службовця, виділяючи ключові процеси, що забезпечують ефективну комунікацію в професійній діяльності. Ураховуючи сучасний етап розвитку публічного управління в Україні, за нашими оцінками, особливої ваги та актуальності набувають такі компоненти соціокомунікативної компетентності публічних службовців.

Рецепційний блок, зокрема, має включати такі компетентності як: критичне сприйняття інформації (в умовах інформаційної війни та поширення дезінформації, здатність аналізувати та відрізнити достовірну інформацію є критично важливою); розуміння мови та соціального контексту, що потрібно для ефективної комунікації з різними групами громадян, зокрема внутрішньо переміщеними особами, представниками різних культур та регіонів; здатність співпереживати, що важливо для налагодження довірливих відносин з громадянами, особливо в складних соціально-економічних умовах.

Аналітичний блок компетентностей неодмінно має включати здатності: прогнозування комунікативних наслідків (зокрема, для запобігання поширенню певної інформації з безпековою метою); оцінювання комунікативної ситуації для адаптації комунікаційних стратегій до мінливих обставин; конкретизації цільової аудиторії для персоналізації комунікації та донесення інформації найбільш ефективним способом, особливо в цифровому середовищі.

Генеративний блок має охоплювати такі актуальні компетентності: вибір оптимального формату повідомлення, вміння створювати контент для різних онлайн-платформ (соціальні мережі, веб-сайти, месенджери); оперативне створення зрозумілих і лаконічних повідомлень для громадян, медіа, офіційних документів тощо; візуалізація інформації та розробка мультимедійного контенту для кращого сприйняття складної інформації в цифровому форматі; адаптація повідомлень для різних аудиторій з урахуванням їхніх запитів, цифрових навичок, переваг у споживанні інформації.

Комунікативний блок компетентностей як актуальні об'єднує здатності: обирати

оптимальні канали комунікації, зокрема цифрові; володіння технікою усного спілкування та навичками публічного виступу; надання оперативного зворотного зв'язку та управління комунікативними ситуаціями, що важливо в умовах воєнного стану для оперативного реагування на запити громадян, розв'язання їх проблем та запобігання кризам; використання сучасних комунікаційних технологій для комунікації та надання публічних послуг.

Висновки.

Соціокомунікативна компетентність публічного службовця – це інтегрована характеристика, що включає сукупність знань, умінь, навичок, ціннісних орієнтацій та особистісних якостей, які забезпечують ефективну, гармонійну, адекватну технологічному та соціальному контекстам публічного управління комунікацію цієї особи з різними соціальними групами та індивідами в процесі виконання її службових обов'язків. У такий спосіб, у цьому визначенні зміст соціокомунікативної компетентності публічного службовця, на відміну від просто комунікативної компетентності, уточнено з акцентом на таких п'яти основних аспектах.

Урахування соціального контексту та соціальних груп. Соціокомунікативна компетентність передбачає глибоке розуміння соціальних норм, цінностей, культурних особливостей різних соціальних груп та їхнього впливу на комунікацію. Публічний службовець має враховувати ці фактори при сприйнятті, аналізі, генеруванні та трансляції повідомлень.

Специфіка публічної служби. Соціокомунікативна компетентність безпосередньо пов'язана з соціально спрямованим характером службових обов'язків публічного службовця. Вона включає знання принципів професійної етики, стандартів публічної служби, особливостей взаємодії з громадянами, органами влади, медіа та іншими зацікавленими сторонами.

Ціннісні орієнтації. Соціокомунікативна компетентність передбачає визнання публічним службовцем таких цінностей, як повага до гідності та прав людини, відкритість, толерантність, емпатія, відповідальність та орієнтація на служіння суспільству. Ці цінності є визначальними для ефективної, гармонійної, етичної комунікації в публічній сфері.

Робота із суспільно значущою інформацією. Соціокомунікативна компетентність передбачає вміння аналізувати та інтерпретувати суспільно важливі дискурси, розуміти їхній вплив на громадську думку, а також генерувати повідомлення, що сприяють конструктивному діалогу та порозумінню в суспільстві.

Відповідальність та імідж публічної служби. Соціокомунікативна компетентність включає усвідомлення публічним службовцем своєї відповідальності за поширену інформацію та її вплив на власний імідж та імідж публічної служби у цілому.

Перспективним напрямом досліджень за цією тематикою ми вважаємо розробку та

обґрунтування підходів щодо формування та розвитку саме соціокомунікативної компетентності публічного службовця як комплексної та ключової для його успішної професійної діяльності, оскільки вона безпосередньо впливає на якість надання публічних послуг, рівень довіри громадян до влади, ефективність взаємодії з громадськістю.

БІБЛІОГРАФІЧНІ ПОСИЛАННЯ

- Бабаченко, Н. В. (2021) Типологія посад публічної служби за критерієм змісту соціокомунікативної діяльності. *Публічне управління та митне адміністрування*, 3(30), 57 – 63. <https://doi.org/10.32836/2310-9653-2021-3.9>
- Грабовенко, Н. В. (2023) Розвиток комунікативної компетентності у державних службовців як елемент їх професійного зростання в умовах цифрової трансформації. *Публічне управління і адміністрування в Україні*, 34, 15 – 20. <https://doi.org/10.32782/pma2663-5240-2023.34.2>
- Грень Л.М., Грибко О.В. (2021). Комунікативний компонент лідерського потенціалу державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування: шляхи формування. *Вісник НТУ «ХПІ». Серія: Актуальні проблеми розвитку українського суспільства*, 2, 27–32. <https://doi.org/10.20998/2227-6890.2021.2.04>
- Енциклопедія державного управління* : у 8 т. Т. 8 : Публічне врядування. Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2011. 630 с. ISBN 978-617-644-000-0
- Корнута, Л. М. (2024) Комунікативна компетентність в діяльності державних службовців. *Юридичний науковий електронний журнал*, 4, 755 –757. DOI <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2024-4/182>
- Мареніченко, В. (2021) Розвиток комунікативної компетентності публічних управлінців. *Вісник Дніпровської академії неперервної освіти. Серія «Публічне управління та адміністрування»*, 1(1), 24 – 27. <https://doi.org/10.54891/2786-698X-2021-1>
- Никитюк, Б. (2024) Структурно-компонентна модель розвитку комунікативної компетентності публічного службовця. *Науковий вісник Вінницької академії безперервної освіти. Серія «Екологія. Публічне управління та адміністрування»*, 2, 128 – 135. <https://doi.org/10.32782/2786-5681-2024-2.16>
- Пасемко, Г. П., Таран, О. М., Гуторова, О. О. (2024). Розвиток системи публічного управління: комунікаційна стратегія та комунікаційна культура. *Публічне адміністрування та національна безпека*, 6. <https://doi.org/10.25313/2617-572X-2024-6-9972>
- Різун В. В. (2012) Начерки до методології досліджень соціальних комунікацій *Психолінгвістика*, 10, 305 – 314.
- Соколова, Е. Т. (2024) Проектний підхід в організації комунікаційного процесу у публічному управлінні. *Публічне адміністрування та національна безпека*, 8. <https://doi.org/10.25313/2617-572X-2024-8-10234>
- Халецький, А. В., Новицька, Т. А. (2024) Медіаційна компетентність фахівців у сфері публічного управління та адміністрування. *Публічне адміністрування та національна безпека*, 3. <https://doi.org/10.25313/2617-572X-2024-3-9778>
- Хребтій, І. В. (2024а) Оцінювання лідерської компетентності у кандидатів на зайняття посад державної служби. *Публічне адміністрування та національна безпека*, 9. <https://doi.org/10.25313/2617-572X-2024-9-10292>
- Хребтій, І. В. (2024б) Ціннісні орієнтації в кар'єрі кандидатів на зайняття посад публічної служби. *Публічне адміністрування та національна безпека*, 4. <https://doi.org/10.25313/2617-572X-2024-4-9790>
- Cedefop (2024). *Terminology of European education and training policy: a selection of 430 terms*: third edition. Luxembourg: Publications Office. Cedefop reference series. Retrieved from <https://data.europa.eu/doi/10.2801/991753>
- Sozial-kommunikative Kompetenz* (2023). Einstellungstest. Retrieved from <https://www.einstellungstest.de/das-who-is-who-der-kompetenzen-sozial-kommunikative-kompetenz/>
- Vasylenko, N., Ivatsko, T., Matokhniuk, O., Krasnytska, O., Olynyk, L., Shevchuk, V., Yahupov, V., & Halimov, A. (2025). Development of professional socio-communicative competence of a public manager. *Revista Românească pentru Educație Multidimensională*, 17(1), 247-276 <https://doi.org/10.18662/rrem/17.1/949>

REFERENCES

- Babachenko, N. V. (2021) Typology of public service positions based on the criterion of socio-communicative activity content. *Public Administration and Customs Administration*, 3(30), 57–63. <https://doi.org/10.32836/2310-9653-2021-3.9>
- Hrabovenko, N. V. (2023) Development of communicative competence in civil servants as an element of their professional growth in the context of digital transformation. *Public Administration and Administration in Ukraine*, 34, 15–20. <https://doi.org/10.32782/pma2663-5240-2023.34.2>

- Hren, L. M., & Hrybko, O. V. (2021). Communicative component of the leadership potential of civil servants and local self-government officials: ways of formation. *Visnyk NTU "KhPI". Series: Topical Issues of Ukrainian Society Development*, 2, 27–32. <https://doi.org/10.20998/2227-6890.2021.2.04>
- Encyclopedia of Public Administration* : in 8 vol. Vol. 8 : Public governance. Lviv : Lviv Regional Institute for Public Administration of the National Academy for Public Administration under the President of Ukraine, 2011. 630 p. ISBN 978-617-644-000-0
- Kornuta, L. M. (2024) Communicative competence in the activities of civil servants. *Juridical Scientific Electronic Journal*, 4, 755–757. DOI <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2024-4/182>
- Marenichenko, V. (2021) Development of communicative competence of public administrators. *Visnyk of Dnipropetrovsk Academy of Continuing Education. Series "Public Administration and Administration"*, 1(1), 24–27. <https://doi.org/10.54891/2786-698X-2021-1>
- Nykytiuk, B. (2024) Structural and component model of public servant's communicative competence development. *Scientific Bulletin of Vinnytsia Academy of Continuing Education. Series: Ecology. Public Administration and Administration*, 2, 128–135. <https://doi.org/10.32782/2786-5681-2024-2.16>
- Pasemko, H. P., Taran, O. M., & Hutorova, O. O. (2024) Development of the public administration system: communication strategy and communication culture. *Public Administration and National Security*, 6. <https://doi.org/10.25313/2617-572X-2024-6-9972>
- Rizun, V. V. (2012) Sketches for the methodology of social communications research. *Psycholinguistics*, 10, 305–314.
- Sokolova, E. T. (2024) Project approach in the organization of the communication process in public administration. *Public Administration and National Security*, 8. <https://doi.org/10.25313/2617-572X-2024-8-10234>
- Khaletskyi, A. V., & Novytska, T. A. (2024) Mediation competence of specialists in the field of public administration and administration. *Public Administration and National Security*, 3. <https://doi.org/10.25313/2617-572X-2024-3-9778>
- Khrebtii, I. V. (2024a) Assessment of leadership competence in candidates for civil service positions. *Public Administration and National Security*, 9. <https://doi.org/10.25313/2617-572X-2024-9-10292>
- Khrebtii, I. V. (2024b) Value orientations in the career of candidates for public service positions. *Public Administration and National Security*, 4. <https://doi.org/10.25313/2617-572X-2024-4-9790>
- Cedefop (2024). *Terminology of European education and training policy: a selection of 430 terms*: third edition. Luxembourg: Publications Office. Cedefop reference series. Retrieved from <https://data.europa.eu/doi/10.2801/991753>
- Socio-communicative Competence* (2023). Recruitment Test. Retrieved from <https://www.einstellungstest.de/das-who-is-who-der-kompetenzen-sozial-kommunikative-kompetenz/>
- Vasylenko, N., Ivatsko, T., Matokhniuk, O., Krasnytska, O., Oliynyk, L., Shevchuk, V., Yahupov, V., & Halimov, A. (2025). Development of professional socio-communicative competence of a public manager. *Revista Românească pentru Educație Multidimensională*, 17(1), 247–276 <https://doi.org/10.18662/rrem/17.1/949>